

РЪКОВОДСТВО Н

ХАРМОНИЗИРАН ПОДХОД ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАСНИТЕ ВЕЩЕСТВА СЪГЛАСНО ДИРЕКТИВАТА ЗА СТРОИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ

0. Национален предговор

Целта на това ръководство е да подпомогне лицата за издаване на български технически одобрения и лицата за оценяване на съответствието във връзка с удовлетворяване на същественото изискване “хигиена, опазване на здравето и на околната среда” по отношение на опасните вещества, отделяни или съдържащи се в строителните продукти. Указанията и базата данни на това ръководство биха били полезни и за производителите във връзка с прилагането на хармонизираните стандарти при съобразяване на продуктите по отношение на опасните вещества.

Ръководството съдържа непрекъснато актуализирано приложение под формата на база данни за опасните вещества, свързани със строителните продукти и за действащото законодателство, отнасящо се до опасните вещества във всяка страна членка на Европейския съюз (ЕС). Тази база данни може да бъде намерена на официалната страница на Европейската комисия, сектор строителство

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/index.htm>

В ръководството има позоваване на Директива 76/769/ЕЕС, която е въведена в българското законодателство с Наредбата за опасните химични вещества и препарати, подлежащи на забрана или ограничения при търговия и употреба (приета с ПМС № 130 от 1.07.2002 г., обн., ДВ, бр. 69 от 17.07.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 62 от 16.07.2004 г., в сила от 17.10.2004 г.), и на Директива 67/548/ЕЕС, въведена с Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етиктиране на химични вещества и препарати (приета с ПМС № 316 от 20.12.2002 г., обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм. и доп., бр. 66 от 30.07.2004 г., в сила от 1.01.2005 г.). Необходимо е също така да бъдат спазвани изискванията на всички останали български нормативни актове, свързани с опасни вещества в продуктите и за допустими концентрации на опасни вещества в сградите и извън тях.

1. Област на приложение

1.1. Предназначението на това ръководство е да опише хармонизиран подход по отношение на опасните вещества (“вещества” са химични елементи и техни съединения в естествено състояние или получени в процеса на производство), препаратите (“препарати” са смеси или разтвори, съставени от две или повече вещества) и радиацията, когато се отнасят до продукти попадащи в обхвата на Директивата за строителните продукти (наричана по нататък за краткост “Директивата”). Ръководството пояснява степенята, до която Директивата засяга опасните вещества (В това ръководство терминът “опасни вещества” се употребява в смисъл на вещества, смеси, разтвори и радиоактивни вещества, които могат да представляват опасност за човека и за околната среда по време на нормалната употреба на строителните продукти, вложени в строежите), и как авторите на технически спецификации (членове на CEN/CENELEC и EOTA) трябва да ги вземат предвид за постигане на хармонизация. Техническите спецификации трябва да отразяват всички детайли, свързани с даден строителен продукт и в частност необходимата информация за производителя, за да може да постави маркировката CE.

1.2. Ръководството е насочено към авторите на технически спецификации и европейски технически одобрения (хармонизирани стандарти и европейски технически одобрения) за разглеждане заедно със съответните мандати и разпоредби и към производители и регулаторни и изпълнителни органи в Европейската икономическа зона.

1.3. Ръководството се ограничава до тези аспекти на същественото изискване към строежите “хигиена, опазване на здравето и околната среда”, които са свързани с наличието на потенциално опасни вещества в строителните продукти. То не разглежда аспектите за здраве, хигиена и околна среда, отнасящи се до производството на продуктите или техни функции (напр. неправилно отвеждане на отпадъчни води). Ръководството не се отнася за строителни продукти в контакт с вода, предназначена за питейно-битови цели.

1.4. Никое от изискванията на това ръководство не ограничава закони, правила и административни разпоредби, които обхващат употребата на продукти извън обхвата на Директивата (в ръководството терминът “национални разпоредби” се употребява в смисъл на национално законодателство, правила или административни разпоредби). Доколкото такива изисквания съответстват на Договора за създаване на ЕС, напр. безвъзмездни програми за защита на околната среда, които биха могли да осигурят ефективни мерки по отношение на опасните вещества, те не се изключват от изискванията на ръководството, въпреки че също са напълно извън областта на приложение на Директивата. В действителност това могат да бъдат вещества, трудни за разделяне по отношение на по-голям риск за околната среда от този, действащ непосредствено на околната среда на строежа, поради което строгото разграничаване дали рисковете попадат или не в областта на приложение на Директивата би било до известна степен теоретично (виж също т. 2.2).

2. Общи принципи

2.1. Областта на приложение на Директивата за строителните продукти и връзката ѝ с разпоредби за опасните вещества могат да бъдат характеризирани, както следва:

а) Хармонизацията по отношение на опасните вещества е въведена с Директивата чрез същественото изискване № 3 “хигиена, опазване на здравето и околната среда”. По отношение на строежите изискването е определено в приложение № 1 на Директивата, както следва:

“Строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че да не представлява заплаха за хигиената или здравето на обитателите или на съседите в резултат на никоя от следните причини:

- 1. отделяне на отровни газове;*
- 2. наличие на опасни частици или газове във въздуха;*
- 3. излъчване на опасна радиация;*
- 4. замърсяване или отравяне на водата или почвата;”*

б) Изискването е определено и развито по нататък съобразно пет специфични аспекта в съобщение на Комисията във връзка с Тълкувателните документи към Директивата за строителните продукти, а именно:

- вътрешна среда;
- водоснабдяване;
- отвеждане на отпадъчни води;
- оползотворяване на твърди отпадъци;
- външна среда.

“Други директиви, отнасящи се до хигиената, опазване на здравето или околната среда, например за защитата на работещите, трябва също да бъдат взети предвид при изработването на технически спецификации ...”.

с) От гледна точка на изискванията към строителните продукти безопасното оползотворяване на отпадъци не засяга никакви въпроси, свързани с опасните вещества, обхванати от това ръководство. Тълкувателен документ № 3 развива другите аспекти, свързани с гореспоменатото, както следва:

вътрешна среда *“Характеристиките, необходими за удовлетворяване на експлоатационните изисквания са изброени по-нататък. Хармонизираните технически спецификации изискват измерване на тези характеристики или изчисляване на експлоатационни показатели, когато технологията позволява. ... Продукти са тези, от които са възможни емисии от замърсители във вътрешния въздух... Характеристиките на продукта се прилагат към всички групи продукти и системи:*

- емисии от летливи органични съединения и отделяне на други замърсители, като при необходимост се отчита концентрацията на замърсители в продукта;

- ...

- радиоактивно излъчване;”

водоснабдяване *“Хармонизираните технически спецификации изискват определяне на следните характеристики на строителни продукти:*

а. Материали в контакт с вода (Ще бъде разработена специална европейска схема за одобрение на строителни продукти в контакт с вода, предназначени за питейно-битови цели, поради което ръководството не обхваща тези продукти. Тук са обхванати продукти, използвани за водоснабдяване, но които не са в контакт с вода, предназначена за питейно-битови цели.)

- миграция на замърсители...”

външна среда *“... За да съответства на областта на приложение на Директивата, този документ се ограничава до строежи в експлоатация.*

За другите фази на използване, доколкото не съществува законодателство на Общността, задължение на страните членки с оглед надлежното спазване на Договора за създаване на ЕС е да се съобразяват с обхвата на Директивата и когато сметат за необходимо, да определят изисквания към строителните продукти с цел ограничаване на замърсяването на околната среда. ...

Изискването се отнася до защитата на хората и защитата от всякакво въздействие на непосредствената околна среда чрез замърсяване на въздуха, почвата и водата...

Техническите спецификации изискват определяне на следните характеристики...

- отделяни замърсявания във външния въздух, почвата и водата, като при необходимост се отчита концентрацията...”

2.2. В съответствие с горното могат да бъдат обобщени три основни принципа:

(i) Освен защитата на хората (обитатели и съседи) единствено непосредствената околна среда на строежа попада в областта на приложение на Директивата. По-широки аспекти на околната среда като разрушаване на озоновия слой не са обхванати. Въпреки че терминът “непосредствен” не е дефиниран в тълкувателните документи, той може да бъде приет със значението на онези части от околната среда, които са повлияни от директното действие на продуктите или строежите.

(ii) За да съответства на областта на приложение на Директивата хармонизираният подход по отношение на опасните вещества е ограничен до “строежи в експлоатация”. Други фази от цикъла на живот на продукта, като неговото добиване или по време на производство, строителни процеси, разрушаване, оползотворяване на отпадъците, изгаряне или повторно използване на отпадъците (освен когато повторното използване е като строителен продукт по смисъла на Директивата), не са взети под внимание при хармонизацията в обхвата на Директивата.

Дейности като поддържане, подмяна или други строителни дейности, провеждани по време на нормалния живот на строежа, могат да причинят поява на опасни вещества от

вече вложени в него продукти. Тези дейности се считат извън областта на приложение на Директивата. Отговорност на страните членки е да създадат процедурни разпоредби, ако въз основа на познанията за процесите или вложените продукти е вероятно такива дейности да доведат до възможни вредни ситуации. Разбира се, всички строителни продукти, използвани например за подмяна, са в областта на приложение на Директивата. (iii) Изискването към продукти се изразява като емисии или миграция на опасни вещества или радиация по време на нормалната (т.е. предвидената) употреба. Следователно, когато е възможно отделянето на вещества, тази характеристика трябва да бъде контролирана. Такава характеристика трябва да бъде контролирана като единствено приложимо решение, дори в продукта да не се съдържат опасни вещества (виж също т. 3.13).

3. Ръководство за авторите на технически спецификации - по стъпки

Установяване на регулирани опасни вещества по отношение на строителни продукти

3.1. За маркировката **СЕ** авторите на технически спецификации трябва да установят всички регулирани опасни вещества, дадени в мандата и/или включени в базата данни, отнасяща се към това ръководство (виж приложение № 2), които неизбежно присъстват в продуктите по време на тяхната нормална употреба, или групата продукти, обхванати от техническата спецификация. Веществата, които могат да бъдат открити в строителен продукт, са или в първоначалната суровина, или са създадени в процеса на производство. Може да се приеме, че авторите на спецификации имат най-добрите познания за това и следователно са компетентни да установят веществата. Най-широко разпространените вещества, посочени в мандатите, са азбест, формалдехид, кадмий, пентахлорфенол, радиоактивни вещества и тежки метали (напр. вреди от излъчване).

3.2. Базата данни към това ръководство съдържа възможно най-пълнен списък на опасните вещества, свързани със строителните продукти, обикновено регулирани или на ниво Общност и/или на ниво страни членки. В допълнение ще бъдат съобщавани единствено нови или изменени национални разпоредби от страните членки в рамките на Директива 98/34/ЕС. Службите на Комисията имат изработена база данни в сътрудничество със страните членки, която ще бъде непрекъснато актуализирана с информация за промени в съществуващи разпоредби и за нови такива. Базата данни е най-подходящият начин за създаване на годна за обработване информация за опасните вещества и за съответното законодателство и е на разположение на всеки на интернет страницата на Комисията.

3.3. Базата данни има информационен характер с цел подпомагане авторите на спецификации, но не може да бъде разглеждана като изчерпателна и не възпроизвежда пълните текстове от директиви или друго законодателство на Общността или от национално законодателство в тази област. За да се поддържа актуализирана информация, се изисква страните членки да осведомяват Комисията за всякакви промени в техните национални разпоредби. Страните членки при възможност трябва също така да дават информация за техни съществуващи методи за определяне на регулираните от тях вещества и за техните пределни стойности.

3.4. Предполага се, че посочените в базата данни вещества съответстват на строителни продукти в обхвата на Директивата, но, разбира се, не всички вещества и цитирано законодателство се отнасят за всеки продукт. В действителност, ако вещество се разглежда като опасно, това не означава автоматично, че продуктът, в който се съдържа, също е опасен. Ако има риск за отделяне или съдържание на вещество в продукта, това трябва да се вземе предвид на базата на солидна научна основа (виж също т. 3.13). В базата данни са посочени около 20 вещества или групи вещества от особена грижа за страните-членки на ЕС.

3.5. Авторите на спецификации трябва внимателно да проверят точността на информацията в базата данни и връзката с конкретни строителни продукти, тъй като разпоредбите често са общи и ограниченията или забраните са приложени към всички продукти, пуснати на пазара. Приложението **не** трябва да се разглежда като “черен списък” от вещества, които не би трябвало изобщо да се използват. То единствено дава информация за съответното законодателство, без каквато и да е оценка на рисковете, породени от точно определени вещества.

Проверка дали вещество, което попада в обхвата на Директивата се отнася към продуктите

3.6. Точка 2 от това ръководство описва какво **попада** в обхвата на Директивата и поради това е част от маркировката **СЕ** (изключение би било, ако регулирането на веществата е вече хармонизирано на ниво Общност). Опасните вещества са регулирани по три различни начина за осигуряване на подходящо ниво на защита на човека и на околната среда. Необходимо е тези различия да бъдат установени от авторите на спецификации, защото отговорност на производителите е да знаят и да спазват всички разпоредби, отнасящи се до продуктите, обхванати от техническата спецификация.

- **Регулиране на ниво Общност** – Производителите винаги трябва да удовлетворяват хармонизирани изисквания и определени гранични стойности (вариращи от ограничения до тотална забрана) на ниво Общност независимо от естеството на произвеждания строителен продукт. Следователно не е необходимо тази информация да се дава с маркировката **СЕ**, дори това да е в обхвата на Директивата. Общите разпоредби по отношение на вещества и специфичното законодателство за продукти са допълнителни елементи и трябва да бъдат изпълнявани независимо едно от друго. Като пример може да послужи съдържанието на всички видове азбест, които са абсолютно забранени навсякъде в Общността (обаче е предвиден пет години преходен период).
- **Регулиране на ниво Общност с национални отклонения** - Ако опасните вещества са предмет на хармонизираното законодателство на ниво Общност и националните разпоредби се отклоняват от него, е необходимо да се даде информация с маркировката “СЕ” за различните нива на изисквания. Като пример може да послужи съдържанието на кадмий, за което някои страни членки имат строги разпоредби докато други следват изискването на Общността.
- **Национални разпоредби** - Ако опасните вещества **не са** предмет на хармонизиране на ниво Общност, но попадат в обхвата на Директивата и в страните членки има различни нива на изисквания и/или различни методи за определяне тези разлики в нивата трябва да бъдат взети предвид и методите да бъдат хармонизирани. Като пример може да послужи отделянето на формалдехид, което трябва да бъде декларирано с маркировката **СЕ** и разгледано както е описано в т. 3.10.

3.7. Законодателство по отношение на опасни вещества може също да съществува **извън** областта на Директивата или на ниво Общност и/или на национално ниво (както е описано в т. 3.6). Въпреки че маркировката **СЕ** **няма** отношение извън областта на Директивата, авторите на технически спецификации трябва, където е подходящо, да вземат предвид това законодателство, тъй като общ подход в тази област би бил добре дошъл. Информация за такова законодателство би могла например да бъде включена в информационно приложение към хармонизираните стандарти. Не е необходимо в техническа спецификация да бъде цитиран текст от законодателството, но трябва да се препрати към него. Тази информация **няма** да бъде изисквана да придружава маркировката **СЕ** освен ако правилата на дадена европейска директива не изискват това.

Определяне на “ниво на познание”

3.8. Авторите на спецификации трябва да определят “ниво на познание” (В този смисъл “ниво на познание” се отнася за сегашното ниво на познание в техническата област. Това не включва най-напредничавите технологии) за опасните вещества, което е установено съгласно стъпките, описани по-горе, и е свързано с методите за изпитване или с други методи за определяне, като се отчитат приложимите описателни решения.

3.9. Обикновено се приема, че най-добрите експерти на настоящото “ниво на познание” за продуктите са самите автори на спецификации. Авторите на спецификации трябва да направят преглед на съществуващите методи за изпитване (когато нивото на познание се състои от два или повече метода за определяне, трябва да се следват инструкциите, дадени в мандатите за разглеждане на този вид ситуация), независимо от това, дали са национални, европейски или международни, и подробно да проучат възможността за използване или приспособяване на методи, разработени от други технически комитети или работни групи. Когато липсват съвременни познания или подходящи методи за определяне, например за измерване на отделянето на вещества, трябва да се използва приложим за това прагматичен подход, вместо да се разработват нови методи за изпитване. В по-голяма или по-малка степен всички вещества могат да се разглеждат при декларирането като отделяни или съдържащи се.

Избор на хармонизиран метод за определяне на всяко опасно вещество

3.10. Авторите на технически спецификации трябва да вземат предвид дадена експлоатационна характеристика на продукта по отношение на опасните вещества. По принцип тя трябва да бъде разглеждана по същия начин както всяка друга експлоатационна характеристика, вписана в мандатите. Така тя трябва да бъде обект на хармонизиран метод за определяне, да има предписана форма на декларацията, съпровождаща маркировката **CE** и да поддържа правото на избор за употреба “няма определена експлоатационна характеристика”. Но тъй като се знае, че хармонизацията в тази област няма да завърши в кратък срок, авторите на технически спецификации трябва да прилагат принципно “ниво на познание”, както е описано по-горе.

3.11. Доколкото е възможно, трябва да се използват налични хоризонтални методи за изпитване. Ако е необходимо, хармонизираният продуктов стандарт следва да допълни хоризонталния метод чрез включване на разпоредби за вземане на проби и подготовка на образци.

3.12. За предпочитане е характеристиката на продукта, отнасяща се до опасни вещества, да бъде изразена като отделяне или емисия на вещества или радиация. Когато е приложимо, характеристиката представя как веществото трябва да бъде определяно - директно или косвено, в експлоатационни изразения, като резултатът се декларира с маркировката **CE** . Така определеното по-горе обаче зависи от “нивото на познание”.

3.13. Описателни решения като гранични стойности на съдържанието на опасно вещество, когато съществува ясна връзка между съдържание и отделяне в условията на експлоатация или спецификация на специална повърхностна обработка, която предотвратява отделяне, могат да бъдат оправдани, ако няма възможност (няма метод) или е много скъпо да се определи степента на отделяне или емисии на опасно вещество. Въпреки това е признато, че за някои вещества не може да бъде установена връзка между съдържание и отделяне и тогава съдържанието, обявено в декларацията, съпровождаща маркировката **CE**, се приема. В частност това е приложимо за вещества или препарати, за които има ограничения при търговията и употребата, както е заложено в Директива 76/769/ЕЕС.

3.14. Друго описателно решение би било да се проверят съставните части, доколкото може да се приеме, че даден строителен продукт не съдържа или не отделя опасни вещества, ако всички използвани съставни части са били контролирани в този аспект. В крайния продукт могат да са включени съставни части на няколко производители и суровини от различни доставчици. Единствено производителят, който произвежда крайния строителен

продукт, е отговорен за съответствието на продукта, когато го пуска на пазара. Производителят трябва да бъде сигурен, че всички приложими изисквания по отношение на опасни вещества за съставните части и/или използваните суровини са били изпълнени. За да контролира това производителят би могъл да използва обикновен законен договор, сключен с доставчиците. Тогава не е необходимо производителят на крайния строителен продукт да провежда последващи изпитвания, освен ако продуктът е видоизменен, или когато процесът на производство предизвиква промени.

3.15 Описателните видове решения са по-подходящи за добре познати строителни продукти, за които е бил събиран опит в продължение на дълъг период от време. Предлагащите решения трябва да вземат предвид предвижданата употреба на продукта. Когато се предлагат изцяло описателни решения, съответствието с техническата спецификация обикновено показва, че продуктът отговаря на изискваните критерии и не се изисква по-нататъшна информация да съпровожда маркировката **CE**.

Разглеждане и определяне на прагови нива и/или предлагане на класове

3.16. Техническите спецификации трябва да отчитат различните изисквани нива на защита, съществуващи или в законодателство на Общността, или в национални разпоредби. Положенията “нулево съдържание” или “веществото е забранено” трябва да бъдат уредени в спецификациите, когато те попадат в обхвата на Директивата. Като пример може да послужи случаят с пентахлорфенола (PCP), за който законодателството на Общността допуска да бъде включен в ограничени количества в някои продукти, но някои страни членки имат по-строги разпоредби. За такива продукти декларация за съдържанието (или подходящ клас) на PCP в продукта трябва да придружава маркировката **CE**.

3.17. Авторите на спецификации трябва, когато е подходящо, да определят прагове (или възможни класове) [виж за повече информация ръководство Е за нива и класове в Директивата за строителните продукти] за нивата на емисии опасни вещества или за тяхното съдържание. Например, в спецификациите могат да бъдат установени праговете нива за радиация и ако определената стойност е под това ниво, се приема, че продуктът съответства на спецификацията и не е необходимо да се декларира с маркировката **CE**. Когато определената стойност е по-висока от това ниво, тя трябва да бъде декларирана. Праговото ниво може да бъде поставено на база какво е определено като действителна нула, за която би могло да се приеме нивото на естествена радиоактивност, което е неизбежно и не представлява опасност за ползвателите на строежите.

Определяне на начина на деклариране, придружаващ маркировката CE

3.18. Авторите на спецификации трябва да определят начина на деклариране, придружаващ маркировката **CE** (за повече информация виж ръководство D относно маркировката **CE** в обхвата на Директивата), ако не се счита, че има директно съответствие с техническата спецификация, като имат предвид възможността “няма определена експлоатационна характеристика”. Формата на представяне на определените стойности или декларирането на “нулево съдържание”, които се изисква да придружават маркировката **CE**, трябва да бъдат дадени в техническата спецификация (виж следващите примери). Техническите спецификации трябва също ясно да посочват кои действия по отношение на изискваната система за удостоверяване на съответствието, дадена в съответно Решение на Комисията, трябва да бъдат задача на нотифицираните лица и кои - на производителя.

Примери

Следващите примери са указателни и представляват само нагледно пояснение на принципите, дадени в това ръководство. Те не трябва да се разглеждат като дискриминация към определени продукти или като пълно обхващане на различните опасни вещества по отношение на строителни продукти. Примерите не трябва да създават предубеждение към определени технически спецификации.

Е.1. Продукт за топлоизолация – При прилагане на “нивото на познание” техническата спецификация за продукт за топлоизолация (напр. произведена в заводски условия минерална вата) може да уреди най-малко следното:

Информация, която трябва да придружава маркировката **СЕ**, оради това, че продуктът попада в обхвата на Директивата:

- отделяне на формалдехид (продуктът да бъде изпитан; биха могли да се използват прагови нива);
- емисия на радиоактивни вещества (продуктът да бъде изпитан; биха могли да се използват прагови нива).

В информационно приложение към стандарта може да се включи и незадължителна информация за това извън обхвата на Директивата:

- информация за страните, регулиращи отделянето на влакна (може да включва примерни спецификации на приложими методи за уплътняване или осигуряване на прегради за предотвратяване на емисии от частици, влакна и други вещества от повърхността или по отношение на проектирането и монтажа);

- информация за боравене с продукта, напр. отнасяща се за безопасността на работещия съгласно Директива 97/69/ЕС, адаптираща към техническия прогрес за 23-и път Директива 67/548/ЕЕС за сближаване на законодателството и административните разпоредби, отнасящи се до класифицирането, опаковането и етикетирането на опасни вещества. Тази Директива гласи, че несъмнено ръчната манипулация със стъклени (силикатни) влакна има канцерогенно действие и следователно трябва да бъде извършено установяване, класификация и етикетирание на тези влакна. Обаче класифициране като канцероген не е необходимо, ако може да се посочи, че веществото отговаря на условията на Директивата.

Е.2.Дървени панели – Този пример е предложение за продуктов стандарт за дървени панели, в който би било възможно да се използва ниво на отделяне на формалдехид, в което се създават два класа на въздействие (над и под нивото). Тези класове трябва да бъдат обявени с маркировката **СЕ** (например класове А и В).

“Когато формалдехидът се прибавя към продукта като част от процеса на производство, последващото отделяне на формалдехид трябва да се удостовери чрез изпитване по ENV 717-1 и резултатите да се класифицират както следва:

А - емисия от 0,1 ppm или по-малко;

В – емисия, по-голяма от 0,1 ppm.

Това изискване не се прилага за продукти, имащи естествено срещани нива на формалдехид, които могат да бъдат класифицирани като А без нужда от изпитване.

Веднъж получил първоначално класифициране чрез изпитване по ENV 717-1, обичайният контрол на продукта (за продукт, поставен под съмнение) може да се провежда чрез всеки съпоставим с ENV 717-1 метод за изпитване.”

Е.3.Радиоактивност в строителни продукти - Радиоактивни вещества се срещат естествено в много материали, използвани също така и за строителни продукти (напр. добавъчни материали и естествени каменни керемиди), но радиация може също да се получи от изкуствени източници (напр. произведени вторични продукти от остатъци на

печи за изгаряне на отпадъци) и замърсени материали. Концентрацията на различни радионуклиди се измерва в (Bq/kg), като се изчислява “специфична активност”. Изчислената стойност трябва да бъде декларирана с маркировката **СЕ** само когато е над прага, заложен в спецификацията. Прагът би могъл например да бъде същият както на съществуващото гама-лъчение в земната кора, което би означавало “действителна нула” (някои прагове на естествена радиоактивност са представени в ръководство, разработено от група експерти на основание чл. 31 от договор Euratom). Рискът от по-големи концентрации на радионуклиди съществува главно тогава, когато известни съставни части например са прибавени към продуктите. Декларираната стойност ще създаде възможност на регулаторите/проектантите да установят годишната действителна еквивалентна доза радиация (mSv) и дали така разгледана могат да бъдат спазени регулаторните изисквания към строежите.

Е.4.Продукти от дървесина (обработени) - Декларация за съдържанието на пентахлорфенол (РСР), използван като средство за предпазване на дървесина, трябва да придружава маркировката **СЕ**, тъй като влиза в обхвата на Директивата и съществуват различни нива от изисквания.

- *Законодателство на Общността*: във вещества или препарати, пуснати на пазара, пентахлорфенолът не трябва да се използва в концентрация, равна или по-голяма от 0,1 % на маса.

- *Национално законодателство с отклонения* – напр. Германия забранява препарати, съдържащи повече от 0,01 % пентахлорфенол, като продуктите, обработени с тези препарати, не трябва да съдържат повече от 5 mg/kg (части на милион – ppm). Холандия напълно забранява употребата на пентахлорфенол за обработване на дърво и текстилни изделия.

Е.5.Подови покрития и стенни облицовки – Измерване на емисии не може да бъде направено и затова стойност може да се декларира при използване на ENV 13419 - части от 1 до 3, които дават общ хармонизиран метод (част 1 и 2) за определяне на летливи органични съединения (ЛОС) от строителни продукти. Част 3 “Процедура за вземане на проби, съхранение на проби и подготовка на образци за изпитване” от този стандарт съдържа приложения за различни продукти, като в бъдеще с помощта на техническите комитети ще бъдат включени повече приложения. Вместо да се разработват определени методи за измерване на емисии от продукти/материали, би следвало да се препрати към този хоризонтален метод.

Декларирането на стойност на емисия може да бъде безмислено тъй като не е установено някоя от страните членки да има правила относно ЛОС и пределни стойности, заложен в национални разпоредби. Въпреки това на доброволна основа, дължаща се на изискванията на пазара, информацията би могла да бъде полезна за различни участници в строителния процес, когато оценяват въздействието на определени продукти върху качеството на въздуха в помещенията. Това също така би могло да бъде средство за поощряване разработването на подобрени продукти.

Приложение № 2

Службите на Комисията имат изградена база данни с информация за опасните вещества, както и за приложимо законодателство - национално и на Общността. Този начин на представяне на информацията я прави достъпна и лесна за възприемане от потребителя, а също така удобна за поддържане и актуализация.

Базата данни е достъпна в Интернет на строителния сайт

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/index.htm>. Следователно това ръководство съдържа “живо” приложение под формата на база данни, което лесно може да бъде адаптирано към промени.